

דף קד.

עין משפט א.

ח"מ סימן שסז סעיף א

עיין לעיל דף קג. עין משפט ג

עין משפט ב.

ח"מ סימן שסז סעיף ב

עיין לעיל דף קג. עין משפט ד.ה.

ח"מ סימן קכא סעיף א

א. א. שלח לו חובו או פקדונו ע"י שליח, אם אמר לו המלוה לשלחו לו על ידו ואבדו פטור ט, ואפי' הודיעו על כך ע"י כתב ידו י שכתב לו תשלח לי ביד פלוני ומכיר שזה כתב ידו, ואפי' שהשליח גוי כ, או חרש שוטה וקטן.

א. ב. גם אם המלוה לא יחד לו אדם מסויים לשלוח לו חובו על ידו, אלא כתב לו שלח לי ביד מי שתרצה, ושלח ואבדו או שהשליח כפר בהם, הלוח פטור. ובלבד שהוא שלח אותם ביד אדם נאמן, ובדרך שבני אדם רגילים ל להעביר שם ממונם, אבל אם שלח ביד מי שהוחזק כפרן מ או במקום סכנת דרכים שאין הרבים רגילים להעביר שם ממונם הרי

ט. ממשנה במציעא צ"ח ע"ב ורמב"ם פ"א משלוחין הלכה ח'.

י. כ"כ הרי"ף בקמא ק"ד ע"א, והנ"י במציעא כתב שכך דייק הריטב"א מהמשנה. ובעיר שושן סיים בזה דהכי נהיגי תגרים. והסמ"ע בס"ק ב' כתב עליו שדין גמור הוא זה אלא מנהג התגרים בכתב לו סתם ונתנו למוביל הכתב זה מנהג התגרים ופטור.

ושלח לו ע"י כתב. ה"ה בע"פ בינו לבינו והמלוה מודה. ש"ך ס"ק א'.

כ. ואינו צריך לומר לו שלח והפטור. סמ"ע ס"ק ג'. וש"ך ס"ק ד'.

ל. ודוקא כשכתב או אמר לו שלח ביד מי שתרצה לשלוח אבל אם אמר לו שלח ביד פלוני, לא על המשלח התלונה כי אם על השליח, שלא היה לו להוליכו בדרך מסוכנת שאין דרך בני אדם לקחת ממונם. סמ"ע ס"ק ד'. ועיין בש"ך ס"ק ה'. ועיין בנתיבות בחידושים ס"ק ד', וגם מש"כ שם בס"ק ג'.

מ. וק"ו גוי חרש שוטה וקטן אפי' לא הוחזקו כפרנים והם נאמנים כ"כ בש"ך ס"ק ו'. ונראה דגוי אפי' מחזיקים אותו לנאמן חייב כמ"ש בסי' רכ"ה סוף סעיף ב'. ובחש"ו לא שייך הוחזקו נאמנים שהרי אינם בני דעת. ש"ך ס"ק ו'.

אולם בפעמוני זהב הביא ממנהריט"ץ הסובר בגוי נאמן פטור, וכיון דאיכא פלוגתא המוציא מחבירו עליו הראייה ואף הביא ראייה למנהריט"ץ מלשון השו"ע ע"ש.

הוא פשע וחייב^ב שעל דעת כן לא הרשהו א"כ פירש לו בפירוש^ט.

ח"מ סימן קכא סעיף ב

ג. אפי' שהמלוה לא אמר לשליח אמור לפלוני שישלח על ידך מעות
ב. שבידו, אלא אמר לו בפני עדים^ע מעות יש לי ביד פלוני, לך ואמור
לו שבדעתך לבא לכאן, ואם יתנם לך הביאם לי^ט, ונתנם^ז לו הלוה
ואבדו בדרך, פטור.

אבל לא עשאו שליח אלא אמר לו יש לי מעות ביד פלוני ואינו שולחם
לי, אולי אינו מוצא שליח לשלחם, לך ותתראה אליו אולי ישלחם על
ידך לי לא הוי שליח^ק, ואם נתנם לו ואבדו חייב הלוה באחריותם.

ח"מ סימן קכב סעיף א

עיין לעיל עין משפט ב

ח"מ סימן שמ סעיף ה

עין משפט ג.

ז. השואל פרה מחבירו, והמשאיל שלחה לו ביד בנו או ביד שלוחו או
ה. ביד עבדו של המשאיל או של השואל ומתה קודם שתכנס לרשות
השואל הרי זה פטור^ו. ואם אמר לו השואל שלחה לי ביד בני או ביד

נ. אפי' לא כפר השליח רק הביא עדים שאבד ג"כ חייב הלוה, דכיון שהוחזק כפרן הוי
תחילתו בפשיעה וסופו באונס דקימ"ל בסי' רצ"א סעיף ו' דחייב. ש"ך ס"ק ז'. וכן
כתב בנתיבות.

ס. שכתב לו שלח ביד מי שתרצה והפטור או כתב לו בפירוש ביד חש"ו או גוי, והש"ך
בס"ק ח' כתב שבעינן שיפרש לו שלח אפי' ע"י מי שהוחזק כפרן או במקום סכנת
דרכים.

ע. וה"ה אם הודה המלוה שאמר לו כן "שלח על ידו". סמ"ע ס"ק ה'. אבל אמר לו אם
יתנם לך הביאם בעדים, דאם טרח וייחד עדים מסתמא שוויה שליח. סמ"ע וש"ך
ס"ק ט'.

פ. מימרא דרב חסדא בקמא ק"ד ע"א, וכמ"ש התוס' שם והרא"ש, והש"ך בס"ק י' חולק
בזה וס"ל דאפי' עשאו בעדים בלשון זו לא מהני דהוי רק כממציא לו שליח. נתיבות
ס"ק ח' בחידושים.

צ. מדעתו, ואין מחייבים אותו לתת אותם לו בעל כורחו. כ"כ הרי"ף והרא"ש שם בקמא.

ק. ואפי' אמר לו כן בעדים לא הוי ייחדו לשליח. ש"ך ס"ק י"א, דאין כוונתו בזה שהוא
עצמו מחזיק אותו לנאמן דאם כן בפקדון יהיה פטור. נתיבות.

ר. ממשנה בב"מ צ"ח ע"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עבדי או ביד שלוחי וכן ביד בנך או עבדך העברי^ש או שלוחך, וכן אם אמר לו המשאיל הריני משלחה לך ביד בנך או עבדך או ביד שלוחך וכן ביד בני או שלוחי או עבדי העברי ואמר לו השואל שלח ושלחה ומתה בדרך הרי זה חייב.

עין משפט ד.

ח"מ סימן קכא פ"ב
ע"פ לעיל משפט ב

דף קד:

עין משפט א.

ח"מ סימן קכא פ"ג

ד. לא עשאו שליח בעדים אלא מסר לו חותמו^ח לסימן שהוא שלוחו ומסרו לו לאמור לך והבא לי מעותי, והוא בא אצל הלוח לומר פלוני שלחני^א אליך שתשלח לו מעותיו והילך חותמו לסימן, והעדים מעידים שהוא חותמו^ב, ושלחם לו ואבדו, לא נפטר הלוח^ג.

הגה: ויחרים תחילה מי ששלח שליח זה ולא יודה, ויש אומרים שצריך

ש. כשמואל בדף צ"ט והלכתא כשמואל בדיני, ואם היה השליח מי שאינו בר שליחות כגון חש"ו או גוי, עיין בביאורים ס"ק י"א, והוא באמר לו השואל שלח בידם, ועיין שם אם יכול לחזור בכה"ג.

ת. ודוקא בסתם בני אדם, אבל גדולי הדור וידוע חותמם משלחין עליהם והוי שלוחו. ואם המלוה כופר שלא עשאו שליח אפי' חותמו של גדול הדור לא מהני. ואם כתב בכתב יד אחר שישלח לו, וחתם בחותמו על כתב זה, מהני והוי שלוחו. ש"ך ס"ק י"ג.

א. היינו שאמר לו השליח שהמלוה אמר לי לומר לך שתשלחם לו כי הוא צריך להם, אבל לא שינה השליח לומר ללוה בשם המלוה שישלחם על ידו, כי זה לא שם בפיו. סמ"ע ס"ק ט' והוא עיקר.

ב. ואפי' מעידים שמסר לו חותמו לפנייהם לאו כלום עד שיעידו שעשאו שליח. ואם התנו בניהם שמי שיביא לו אותו חותם או סימן ישלח על ידו, מהני דכל תנאי שבממון תנאו קיים. ש"ך ס"ק ט"ז.

ג. מרב יהודה אמר שמואל בקמא ק"ד ע"ב וכפי' רש"י שם וכ"כ הרי"ף והרמב"ם בפ"א משלוחין הלכה ח'.

ואפי' מודה המלוה שאמר לו בלשון שליחות זו לא מהני, והכי מוכח מרמב"ן ותוס' ומהרש"ל מיהו יש חולקין דאם מודה המלוה פטור הלוח. ש"ך ס"ק י"ב.

לישבע תחילה כדרך הנשבעים ונוטלים.

עין משפט ב.ג.ד.

ח"מ סימן קכב פ"א א
ע"י לעיל דף קד. עין משפט ב.

עין משפט י.

ח"מ סימן קיא פ"א א

א. המלוה את חבירו בע"פ אינו גובה אלא ממה שימצא ביד הלוח, אבל אינו טורף לא מלקוחות שקנו ממנו ולא ממתנות שנתן ^ז, אבל מכל מה שימצא בידו גובה בין קרקע בין מטלטלין ^ה אפי' קנאם אחר ההלואה.

ב. המלוה בשטר ^ו טורף מלקוחות וממקבלי המתנות שקנו וקיבלו ממנו קרקע אחר ההלואה, אפי' אם אינו מפורש בשטר ^ז האחריות. אבל אם פירש בשטר שהלוה לו על תנאי שלא יטורף מלקוחות ולא ממקבלי מתנות תנאו קיים ^ח ואינו טורף מהם.

ד. ממשנה בתרא רע"ה ע"א. וגם ממתנה דאם לא היה עושה לו נחת רוח לא היה נותן לו וא"כ הוי כמכרו. סמ"ע ס"ק א'.

ה. ממה שאמרו בבתרא שם קנ"ז ע"א אפי' מגלימא דעל כתפיה.

ו. ואלו שיעבד נכסיו בלי הסכמת אשתו, והם משועבדים לכתובתה דינו כמו במכר. ב"י בשם בעל התרומות. ועוד שם באשה שנתן לה אחר או בעלה קרקע קודם שלוה, אף שהבעל אוכל מזה פירות אין הבעל חוב גובה מהם ועיין בסי' צ"ז סעיף כ"ה. סמ"ע ס"ק ב'.

ז. ה"ה אם הודה בפני עדים וציוה לכתוב שטר, כ"כ הש"ך בס"ק ב' בשם בעה"ת.

ח. ממציא ט"ו ע"ב, דאיפסקא הלכתא דאחריות טעות סופר, דלא שדי איניש זוזי בכדי.

ט. דכל תנאי שבממון תנאו קיים כ"כ התוס' במציעא י"ד ע"א ד"ה שעבוד.